

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 14Csp/217/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119215464
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 10. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Eduard Valenčin
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119215464.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudcom JUDr. Eduardom Valenčinom v právnej veci žalobkyne: Z. U., O.. XX.XX.XXXX, V. E. X, XXX XX P. O. X. ,právne zastúpená: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Svidník, ul. Sov. hrdinov 163/66, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., so sídlom Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o určenie neprijateľnosti zmluvných podmienok a o primerané finančné zadostučinenie v sume 300 EUR, takto

rozhodol:

I. z a m i e t a žalobu v časti o určenie, že zmluvná podmienka uvedená zmluve o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXX, K. Y. X.X.XXXX, v časti 2. Zmluva o úvere, bod 2., v znení:

„Právne vzťahy neupravené ZoÚ sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver - dostupná pôžička, dostupná pôžička - šikovná rezerva, Sadzovníkom poplatkov, Oboznámením o RPMN, Oznamením o úrokových sadzbách a informáciami o poistení podľa zákona č. 185/2009 Z.z. Klient svojím podpisom potvrdzuje, že bol s nimi oboznámený a súhlasí s nimi. Klient vyhlasuje, že sa pred uzatvorením ZoÚ oboznámil s podmienkami úveru uvedenými vo Formulári pre štandardné informácie o spotrebiteľskom úvere dostupná pôžička (Formulár), ktorý je k dispozícii na obchodnom mieste Banky.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou,

II. u r č u j e , že zmluvná podmienka uvedená v zmluve o úvere dostupná pôžička, č. XXXXXXXXXXX, K. Y.R. X.X.XXXX, v časti 2. Zmluva o úvere, bod 5., v znení:

„Zmluvné strany sa dohodli, že akékoľvek spory, ktoré vzniknú z tejto zmluvy, vrátane sporov o jej vznik, platnosť a výklad, budú rozhodované v súlade s rozhodcovskou doložkou uvedenou vo VOP.“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou,

III. žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni z titulu primeraného finančného zadostučinenia sumu 100 EUR, v lehote do 3 dní odo dňa právoplatnosti tohto rozsudku,

IV. v prevyšujúcej časti žalobu z titulu zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia z a m i e t a ,

V. v časti konania o určenie neprijateľných zmluvných podmienok ž i a d n a zo strán n e m á na náhradu trov konania právo,

VI. v časti konania o zaplataenie primeraného finančného zadostučinenia p r i z n á v a žalobkyni nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % z prisúdenej sumy s tým, že o výške tejto náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením, po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobou súdu elektronicky doručenu dňa 09.10.2019 navrhla žalobkyňa, aby súd určil neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených vo výrokovvej časti tohto rozsudku, a taktiež priznal žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 300 EUR a uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobkyni trovy konania.

V rámci odôvodnenia žaloby žalobkyňa poukázala na to, že v danom prípade sa jedná o nároky vyplývajúce zo zmluvy o dostupnej pôžičke uzavretej dňa 08.06.2011, v súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou uvedenou vo výroku I. rozsudku žalobkyňa poukázala na to, že podľa stanoviska komisie na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách a nekalých obchodných praktík predávajúcich pri Ministerstve spravodlivosti SR, zo dňa 24.1.2017, ktorá posudzovala zmluvy žalovanej vyplýva, že:

„Túto zmluvnú podmienku považujeme za neprijateľnú a spôsobujúcu hrubú nerovnováhu v neprospech spotrebiteľa, a to podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka) z dôvodu, že tento výslovný výpočet právnych predpisov, ktorými sa majú riadiť právne vzťahy dodávateľa a spotrebiteľa je neprimerane zužujúci a neúplný. Vo výpočte absentuje najmä výslovné uvedenie Občianskeho zákonníka, ako aj Zákona o ochrane spotrebiteľa.

Z ustanovenia § 4 z. č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, vyplýva pre veriteľa povinnosť poskytnúť spotrebiteľovi informácie o spotrebiteľskom úvere prostredníctvom Formuláru pre štandardné informácie, a to v listinnej podobe alebo na inom trvalom médiu v dostatočnom časovom predstihu pred uzavretím zmluvy. Veriteľ je rovnako pred uzatvorením zmluvy povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver pri zohľadnení skutočností uvedených v zákone. Je neprijateľné, aby bolo na strane spotrebiteľa štandardnou zmluvnou podmienkou prenášané dôkazné bremeno oboznámenia sa so zmluvnými podmienkami a splnenia si zákonných povinností veriteľa. Priemerný spotrebiteľ ani nemusí byť znalý povinností, ktoré veriteľovi ukladá zákon. Ide jednoznačne o neprijateľnú zmluvnú podmienku, ktorá má za následok, že na spotrebiteľa je de facto prenášané dôkazné bremeno v otázke riadneho oboznámenia so zmluvnými podmienkami, ktoré má pre spotrebiteľa neprijateľný účinok vo vzťahu k potencionálnemu uplatneniu jeho práv na súd a u iných štátnych orgánov. Existuje zanedbateľné nebezpečenstvo, že zmluvná podmienka spotrebiteľa ovplyvní pri uplatňovaní jeho práv, resp. u spotrebiteľa vyvolá dojem, že sa nemôže dovoliavať súdnej ochrane, keďže platí domnienka, že si zmluvné podmienky prečítal a porozumel im, pretože prehlásil, že bol s nimi oboznámený a vyslovil s nimi súhlas, a teda spotrebiteľ už len v dôsledku predmetnej zmluvnej podmienky môže byť odradený od prípadného podania podnetov alebo návrhov štátnym orgánom. Zmluvná podmienka je z uvedených dôvodov neprijateľná podľa generálnej klauzuly (§ 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka).

V súvislosti so zmluvnou podmienkou uvedenou vo výroku II. rozsudku žalobkyňa citovala z rozsudku Krajského súdu v Prešove sp. zn. 19Co/88/2018 zo dňa 04.10.2018, z ktorého okrem iného vyplýva:

Vo vzťahu k vysloveniu neprijateľnej zmluvnej podmienky súdom prvej inštancie a odvolacej námietke žalovaného k uvedenému odvolací súd uvádza, že v zmysle čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13 nekalá zmluvná podmienka spotrebiteľa nezaväzuje a v tejto súvislosti dokonca nie je potrebné, aby spotrebiteľ túto podmienku vopred napadol. Cieľ, ktorým je posilnenie ochrany spotrebiteľa, totiž nemožno dosiahnuť, pokiaľ by sami spotrebiteľia boli povinní namietat nekalý charakter zmluvnej podmienky. Účinnú ochranu spotrebiteľa možno zaručiť len v prípade, ak je vnútroštátnemu súdu priznaná možnosť posúdiť ex offa takúto podmienku. Vnútroštátny súd je povinný preskúmať ex offa nekalý charakter zmluvnej podmienky, len čo má k dispozícii právne a skutkové okolnosti potrebné na tento účel. Ak takúto podmienku považuje za nekalú, zdrží sa jej uplatnenia, s výnimkou prípadu, keď spotrebiteľ proti tomuto namieta. Vnútroštátny súd má túto povinnosť aj vtedy, ak preveruje svoju miestnu príslušnosť (viď rozsudok Súdneho dvora EÚ zo 04.06.2009, PANNON GSM, C-243/08, 2009 I-04713).

Odvolací súd k uvedenému uvádza, že povinnosťou vnútroštátneho súdu je posúdiť aj neplatnosť rozhodcovskej zmluvy, a to aj v prípade, hoci spotrebiteľ sa tejto neplatnosti nedovolal. Smernica 93/13 sa totiž má vykladať v tom zmysle, že vyžaduje, aby vnútroštátny súd sám posúdil neplatnosť rozhodcovskej zmluvy a v prípade, že uvedená zmluva obsahuje nekalú podmienku, hoci spotrebiteľ sa tejto neplatnosti ani nedovoláva, vyslovil ju za neplatnú. Uvedené vyplýva z čl. 3 ods. 1 písm. t) a čl. 6 ods. 1 Smernice 93/13. Oprávnenosť súdu vysloviť v rozsudku nekalosť zmluvnej podmienky vyplýva z ust. § 298 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. CSP. Za situácie, keď vyslovenia neplatnosti zmluvnej podmienky sa dovoláva strana sporu priamo v žalobe, je povinnosťou súdu o tom rozhodnúť. Už znenie zmluvnej podmienky, z'že spory budú rozhodované v su'lade s rozhodcovskou doložkou evokuje jej neprijateľnosť, keďže spotrebiteľovi nie je dane na vy'ber rozhodnúť sa pre spôsob riešenia prípadných sporov z uvedenej úverovej zmluvy. Nezanedbateľným je aj skutočnosť, že

všeobecné obchodné podmienky sú písané výrazne malými písmenami, nečitateľné bez optických pomôcok. Žalovaný navyše nepreukázal, že uvedená zmluvná podmienka bola individuálne dohodnutá. Všetky uvedené skutočnosti podporujú záver súdu prvej inštancie o správnosti vyslovenia uvedenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú. Takéto vyslovenie nie je viazané zákonom iba v čase prípadného trvania zmluvného vzťahu medzi stranami sporu, čo zdôrazňoval žalovaný, že úverový vzťah medzi stranami sporu už zanikol. Preto nie je dôvodná ani ďalšia odvolacia námietka uvádzaná žalovaným.“ V súvislosti s nárokom z titulu primeraného finančného zadosťučinenia žalobkyňa poukázala na to, že toto má mať sankčnú a odradzujúcu funkciu, aby sa dodávateľ nedopúšťal recidívy a zároveň má aj funkciu relutárnu. Výšku tohto nároku v sume 300 EUR žalobkyňa odvodzuje od toho, že si uplatnila dve neprijateľné zmluvné podmienky a za každú požaduje po 150 EUR.

2. Žalovaný v rámci písomného vyjadrenia zo dňa 31.10.2019 k žalobe uviedol, že komisia na posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách nie je orgánom aplikácie práva a jedná sa iba o poradný orgán, ktorého účelom je posudzovanie nekalých obchodných praktík a všeobecných zmluvných podmienok na základe podnetov alebo z vlastnej iniciatívy, pričom v prípade, ak zistí určité porušenie, jej jediným oprávnením je podanie podnetu týkajúceho sa neprijateľných zmluvných podmienok a nekalých obchodných praktík príslušným štátnym orgánom. Vzhľadom k tomu, že žalobcom uvádzané stanovisko je k dnešnému dňu takmer tri roky staré, pokiaľ by bolo smerodajné, žalobca by ho akiste podložil aj rozhodovacou činnosťou všeobecných súdov. Žalovaný v tomto smere poukázal na rozhodnutia orgánov aplikácie práva, ktoré zaujali k posúdeniu obdobných zmluvných dojednaní diametrálne odlišný postoj, a ktoré sú podľa názoru žalovaného relevantné aj pre posúdenie tejto zmluvnej podmienky súdom.

V súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou týkajúcou sa rozhodcovskej doložky, žalovaný uviedol, že v zmysle § 53 ods. 4 písm. zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom k 11.6.2011 „za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú ustanovenia, ktoré vyžadujú v rámci dojednanej rozhodcovskej doložky od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní.“

V prvom rade je potrebné uviesť, že predmetná rozhodcovská doložka nebola dojednaná ako výlučná, nakoľko výlučnosť tejto doložky nevyplýva ani z textu čl. 2 ods. 5 zmluvy o úvere. Navyše, podľa čl. 10.2.2. písm. b) časti II. Všeobecných obchodných podmienok žalovaného „pokiaľ bude v príslušnom spore žalobcom Klient, je oprávnený predložiť tento spor na prerokovanie a rozhodnutie Rozhodcovskému súdu, a to podľa jeho Štatútu a Rokovacieho poriadku, ktoré sú platné a účinné v čase začatia rozhodcovského konania alebo všeobecnému súdu.“ Žalobca teda mohol uplatňovať svoje nároky voči banke ako žalovanému buď na rozhodcovskom súde alebo na všeobecnom súde.

Taktiež, podľa čl. 10.2.3 časti II. Všeobecných obchodných podmienok „ak Klient, najneskôr pri uzavretí Bankového obchodu a/alebo Zmluvy nedoručí Banke písomne oznámenie, že s rozhodcovskou doložkou nesúhlasí, má sa za to, že ju prijal.“ Z uvedeného jasne vyplýva, že žalobca, hoci mal právomoc všeobecného a rozhodcovského súdu danú na výber, mohol sám individuálne odmietnuť túto nevýlučnú rozhodcovskú doložku ako celok, čo však nevyužil.

V súvislosti s nárokom na primerané finančné zadosťučinenie žalovaný poukázal na to, že predpokladom na uplatnenie tohto nároku je úspešné uplatnenie práva spotrebiteľom na súde, čím sa rozumie existencia právoplatného rozhodnutia, ktorým by bolo rozhodnuté o povinnosti vydať bezdôvodné obohatenie, rozhodnutie o neplatnosti právneho úkonu, či o určení neprijateľnej zmluvnej podmienky. Z uvedeného dôvodu považuje preto žalovaný žalobu v tejto časti za predčasnú. V súvislosti s výškou tohto nároku žalovaný poukázal na to, že žalobkyňa žiadnym spôsobom túto výšku neodôvodnila. V tomto smere nepredložila ani nenavrhol žiadne dôkazy a podľa mienky žalovaného nie je postačujúce, pokiaľ žalobkyňa navrhuje určitú sumu primeraného finančného zadosťučinenia, a túto sumu žiadnym spôsobom neodôvodní v tom smere, aký vplyv malo, alebo mohlo mať porušenie práva spotrebiteľa na jej osobu, a to zvlášť za skutkových okolností tohto prípadu. Žalovaný taktiež poukázal na to, že predmetný úver bol splatený 07.07.2011 (pozn. súdu: splatnosť poslednej splátky úveru bola podľa zmluvy k 08.02.2013), pričom celková suma zaplatená žalobkyňou žalovanému bola 412 EUR a žaloba v tejto veci je teda podaná po viac ako 8 rokoch po ukončení predmetnej zmluvy, teda potom, ako si obe zmluvné strany splnili svoje povinnosti. V tomto ohľade žalovaný poukázal na to, že je mu známa rozhodovacia prax predovšetkým Krajského súdu v Prešove, podľa ktorej nebráni určení neprijateľnej zmluvnej podmienky k ukončeniu zmluvného vzťahu, avšak toto oprávnenie nemôže byť bezbrehé a najmä časovo neobmedzené. Ďalej poukázal na to, že požadované primerané finančné zadosťučinenie je vo výraznom nepomere aj k samotnej hodnote poskytnutého úveru, ako aj k celkovej čiastke, ktorú žalobkyňa žalovanému zo zmluvy o úvere uhradila. Žalobkyňa sa v minulosti

nedomáhala určenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru a rovnako sa nedomáhala ani vydania bezdôvodného obohatenia, ktorý by v jej prípade predstavovalo sumu maximálne 12 EUR, a teda požadovaním primeraného finančného zadosťučinenia sa domáha sumy skoro rovnako vysokej, ako bol poskytnutý samotný úver. Napokon nemenej podstatnou skutočnosťou je aj to, že žalobkyňa sa domáha primeraného finančného zadosťučinenia v nadväznosti na ňou tvrdené neprijateľné zmluvné podmienky, ktoré aj za predpokladu, že by boli súdom určené ako neprijateľné zmluvné podmienky (čo žalovaný zásadne odmieta), predstavujú minimálne riziko z pohľadu potenciálnej ujmy na strane žalobcu. Ide totiž o zmluvné ustanovenia, ktoré sa žiadnym spôsobom nedotýkajú výšky poskytnutých plnení, teda istiny, úrokov, úrokov z omeškania, poplatkov a pod., teda žalobkyňa v súvislosti s uplatňovaním týchto ustanovení zmluvy o úvere nemohla reálne utpieť žiadnu majetkovú ujmu. Žalovaný má za to, že zo strany konajúceho súdu je potrebné, vzhľadom k okolnostiam prejednávanej veci vysporiadať sa aj s tým, či uplatnením práv takýmto spôsobom zo strany žalobkyne nedochádza k výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi, ktorý nepožíva právnu ochranu. Taktiež si žalovaný uviedol, že mu nie je známy prípad, kedy by za obdobných skutkových okolností a pri obdobných tvrdených neprijateľných podmienkach bolo priznané primerané finančné zadosťučinenie vo výške vyššej ako 100 EUR.

3. Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

4. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

5. Podľa § 53a ods. 1 Občianskeho zákonníka, zákona, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, ktorá sa uzatvára vo viacerých prípadoch, a je obvyklé, že spotrebiteľ obsah zmluvy podstatným spôsobom neovplyvňuje alebo vo všeobecných obchodných podmienkach za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takejto podmienky, alebo nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takejto podmienky, dodávateľ je povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi. Dodávateľ má rovnakú povinnosť aj vtedy, ak mu na základe takejto podmienky súd uložil vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie. Rovnakú povinnosť má aj právny nástupca dodávateľa.

6. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadosťučinenie, súd aj bez návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

7. V zmysle § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z.z. má žalobkyňa ako spotrebiteľka právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami, z čoho taktiež vyplýva naliehavý právny záujem na požadovanom určení. V súvislosti s naliehavým právnym záujmom na určení neprijateľných zmluvných podmienok v zmysle § 137 ods. 1 písm. c) CSP súd zároveň poukazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR z 28.03.2019, sp. zn. 6Cdo/27/2018, z ktorého, okrem iného vyplýva, že určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky je osobitným druhom žaloby, ktorá má podklad v osobitných predpisoch (§ 53 ods. 1, ods. 4, 5 a § 53a Občianskeho zákonníka, § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z.) a v prípade takejto žaloby nie je potrebné tvrdiť a preukazovať naliehavý právny záujem.

8. Žalovaný namietal, že zmluva od ktorej žalobkyňa uplatňuje svoje nároky bola už ukončená. V tomto ohľade súd poukazuje napr. na rozhodnutie Krajského súdu v Prešove, sp. zn. 1Co/28/2018, z ktorého vyplýva, že z ustanovenia § 298 CSP nevyplýva, aby bol súd obmedzený dobou trvania úverovej zmluvy, pokiaľ ide o možné vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky, ak sú na to inak splnené zákonné podmienky.

9. V súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou uvedenou v I. výroku rozsudku, súd poukazuje na to, že z tohto dojednania vyplýva, aké dokumenty budú použité pre prípad, pokiaľ určité právne vzťahy nie sú upravené samotnou zmluvou o úvere. Žalobkyňa v tomto ohľade citovala závery komisie pre posudzovanie podmienok v spotrebiteľských zmluvách, z ktorých v podstate vyplýva, že vo výpočte dokumentov, ktorými sa budú riadiť právne vzťahy vyplývajúce zo zmluvy o úvere, nie je uvedený Občiansky zákonník a zákon o spotrebiteľských úveroch. Súd má v tomto ohľade za to, že pokiaľ aj tieto predpisy upravujúce vzťahy dodávateľa a spotrebiteľa nie sú v tomto výpočte uvedené, je nepochybné, že pre aplikáciu prípadne uplatnených nárokov v súdnom konaní by boli tieto predpisy nepochybne aplikované, hoci je zrejmé, že predmetný zmluvný vzťah je už ukončený, pričom aj keď bolo vhodné, aby veriteľ uviedol do výpočtu týchto dokumentov aj to, že na daný právny vzťah sa budú aplikovať aj tieto predpisy, nespôsobuje to, podľa názoru súdu, nepomer v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, teda nespôsobuje to značnú nerovnováhu v právach spotrebiteľa, preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

10. V súvislosti s neprijateľnou zmluvnou podmienkou uvedenou v II. výroku rozsudku, súd poukazuje na to, že uvedené zmluvné dojednanie vyžaduje, aby spotrebiteľ riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní aj vtedy, ak síce spotrebiteľ podľa VOP má možnosť vybrať si medzi rozhodcovským a všeobecným súdom, ale v prípade, ak by sa začalo rozhodcovské konanie na návrh dodávateľa, spotrebiteľ by bol nútený podrobiť sa rozhodcovskému konaniu. Predmetná rozhodcovská zmluva bola uzatvorená vo formulárovej podobe, ktorú predložil žalovaný žalobkyňi a táto nemohla byť individuálne dojednaná, keďže jej obsah žalobkyňa ako spotrebiteľ nemohla ovplyvniť. Veriteľ teda môže na základe takto sformulovanej rozhodcovskej zmluvy vec predložiť na prejednanie rozhodcovskému súdu, a tak vylúčiť z prejednávania všeobecný súd, ktorý by bol inak príslušný. Spotrebiteľ tým stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na všeobecnom súde v mieste svojho bydliska. V súlade s ustanoveniami rozhodcovskej doložky spočíva výber rozhodcovského súdu na zmluvnej strane podávajúcej žalobný návrh, ktorý v zásade iniciuje práve veriteľ. Práve veriteľ, ktorý zostavil znenie rozhodcovskej doložky vo svojej vopred pripravenej forme aj jednostranne určil, ktorému rozhodcovskému súdu bude vec predložená. Vychádzajúc z komplexnej úpravy rozhodcovskej doložky je potom potrebné považovať túto zmluvnú podmienku v celosti za neprijateľnú, spôsobujúcu značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa, a preto súd v tejto časti žalobe vyhovel.

11. Podľa § 1 ods. 1 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, tento zákon upravuje práva spotrebiteľov a povinnosti výrobcov, predávajúcich, dovozcov a dodávateľov, pôsobnosť orgánov verejnej správy v oblasti ochrany spotrebiteľa, postavenie právnických osôb založených alebo zriadených na ochranu spotrebiteľa (ďalej len "združenie") a označovanie výrobkov cenami.

Podľa § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, každý spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom do 09.06.2013, osoba, ktorá na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, koho porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi je spôsobilé privodiť spotrebiteľovi ujmu.

Podľa § 3 ods. 5 posledná veta zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa v znení účinnom od 10.6.2013, spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

12. Žalovaný namietal priznanie finančného zadosťučinenia z dôvodu, že sa jedná o predčasné konanie majúce za to, že najprv musí byť v jednom súdnom konaní spotrebiteľ právoplatne úspešný a až následne si môže uplatniť právo na primerané finančné zadosťučinenie. Súd v tomto ohľade poukazuje na to, že zo žiadneho právneho predpisu nevyplýva, že by malo ísť až o následné konanie. Naopak, pokiaľ žalobkyňa tvrdí, že došlo k porušeniu spotrebiteľského práva, a preto si uplatňuje finančné zadosťučinenie, v

prípade úspechu, teda ak si úspešne uplatní svoje právo, možno jej zároveň priznať aj primerané finančné zadosťučinenie a v prípade nepreukázania tvrdeného porušenia, teda neúspechu spotrebiteľa musí byť zákonite aj tento nárok zamietnutý (viď napr. rozsudok OS Brezno zo dňa 28.3.2018 pod sp. zn. 2Csp/7/2017 v spojení s rozsudkom KS v Banskej Bystrici zo dňa 11.6.2019 pod sp. zn. 14Co/106/2018; obdobne OS Dunajská Streda zo dňa 20.3.2018 pod sp. zn. 16C/30/2017 v spojení s rozsudkom KS v Trnave zo dňa 25.6.2019 pod sp. zn. 9Co/215/2018 a OS Žilina zo dňa 24.9.2015 pod sp. zn. 14C/295/2014 v spojení s rozsudkom KS v Žiline zo dňa 28.6.2016 pod sp. zn. 11Co/471/2015 a rozhodnutie NS SR zo dňa 30.1.2019 pod sp. zn. 6Cdo/127/2017).

13. Vo vzťahu k vyššie citovanému ustanoveniu zákona č. 250/2007 Z.z., či už v pôvodnom alebo terajšom znení, možno uviesť, že ide o ustanovenie s tzv. relatívne neurčitou hypotézou, ktorá neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Zároveň treba uviesť, že novšie znenie zákona o ochrane spotrebiteľa dokonca ešte zmiernilo podmienky poskytnutia primeraného finančného zadosťučinenia, pretože toto sa v súčasnosti poskytuje aj bez toho, aby porušenie práva alebo povinnosti spotrebiteľa ustanovené zákonom o ochrane spotrebiteľa a osobitným predpisom, bolo spôsobilé privodiť ujmu spotrebiteľovi, pričom nie je právne významné, či sa žalobkyňa aktívne v pôvodnom konaní domáhala svojich práv v procesnom postavení žalobcu, resp., či svoje práva uplatnila v rámci obrany, v procesnom postavení žalovaného. V tomto ohľade súd odkazuje na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017, z ktorého okrem iného vyplýva, že jediným predpokladom pre priznanie takéhoto nároku je, že spotrebiteľ sa na súde úspešne domohol svojich práv a nie je potrebné preukazovať, že spotrebiteľovi bola privedená konkrétna ujma, teda žalobca v danom prípade nemusí preukazovať existenciu a výšku vzniknutej ujmy. V tomto konaní žalobkyňa na súde úspešne uplatnila porušenie svojich práva tým, že súd určil neprijateľnú zmluvnú podmienku.

14. Základným zákonným predpokladom úspešného uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle citovaného zákonného ustanovenia je teda porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej zákonom č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa alebo podľa osobitných predpisov, ktorými sú predpisy na ochranu spotrebiteľa. Podľa názoru súdu uvedený nárok je teda daný, ak dodávateľ porušil osobitnú právnu úpravu predstavujúcu normy na ochranu spotrebiteľov, ktorými sú Občiansky zákonník, zákony o spotrebiteľských úveroch, o finančných službách na diaľku a podobne. Účelom týchto právnych noriem je zvýšená ochrana spotrebiteľa ako slabšieho účastníka zmluvného vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou a citované zákonné ustanovenie § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má postihnúť nečestného dodávateľa, ktorý tieto osobitné právne normy nerešpektuje.

15. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia, táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určení súd vychádzal z toho, že finančné zadosťučinenie má sankčnú povahu a jeho účelom je odradiť nečestného dodávateľa od porušovania práv spotrebiteľov. Finančné zadosťučinenie nemožno vnímať ako kompenzáciu, ale ako poskytnutú satisfakciu spotrebiteľovi a tiež ako odmenu pre žalobcu ako spotrebiteľa, ktorý privodil vyhlásenie rozsudku, ktorým sa sledujú rovnaké účinky ako opatrenia orgánov dohľadu, ktorých sankcie by boli neporovnateľne prísnejšie. Na druhej strane však nemôže predstavovať neprimerané obohacovanie spotrebiteľov. Pri rozhodovaní o nároku na finančné zadosťučinenie je potrebné tiež prihliadať na okolnosti prípadu. Vzhľadom na okolnosti daného prípadu súd považuje výšku priznaného finančného zadosťučinenia za primeranú s tým, že priznaním tejto sumy bude podľa názoru súdu naplnený aj účel predmetného ustanovenia z hľadiska odškodnenia žalobkyne z titulu jej zadosťučinenia a zároveň je naplnená aj jeho výchovná funkcia tým, že priznanie takéhoto nároku bude na žalovaného vyplývať tak, aby v budúcnosti v zmluvách nepoužíval neprijateľné zmluvné podmienky. Súd považuje sumu vo výške 100 EUR za primeranú, aj s ohľadom na konkrétny obsah neprijateľnej zmluvnej podmienky, pričom finančné zadosťučinenie má byť skutočne primerané a súd má za to, že určená výška odzrkadľuje všetky vyššie uvedené kritéria a podľa názoru súdu priznaním tejto sumy taktiež nedochádza k výkonu práva v rozpore s dobrými mravmi, ktorý by nemal požívať právnu ochranu, tak ako to namietal žalovaný. Súd sa nestotožňuje s návrhom žalobkyne v súvislosti s ohodnotením každej zo zmluvných podmienok sumou 150 EUR, keďže zmluvnú podmienku nemožno takýmto spôsobom mechanicky ohodnotiť na určitú sumu a v závislosti od počtu neprijateľných zmluvných podmienok žalovať výšku primeraného finančného zadosťučinenia, preto žalobu v časti nad priznanú sumu 100 EUR zamietol.

16. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

Podľa § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

17. O trovách konania súd rozhodol na základe vyššie citovaných zákonných ustanovení, pričom predmetom konania boli dva samostatné nároky. Ohľadom nároku na určenie neprijateľných zmluvných podmienok súd rozhodol o trovách konania tak, že vyslovil, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo, keďže úspech a neúspech strán sporu ohľadom určenia neprijateľných zmluvných podmienok bol rovnaký, teda určenie jednej neprijateľnej podmienky bolo zamietnuté a vo vzťahu k jednej neprijateľnej zmluvnej podmienke súd žalobe vyhovel. V časti konania o zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, súd s poukazom na výklad a prax súdov týkajúcich sa konaní, v ktorých výška priznaného nároku závisí od úvahy súdu, rozhodol tak, že žalobkyni priznal voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %, avšak iba z prisúdenej sumy.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia cestou tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

Podľa § 363 Civilného sporového poriadku, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 Civilného sporového poriadku rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok).